

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานของกลุ่มสตรีสหกรณ์ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกลุ่มสตรีสหกรณ์ที่เข้มแข็ง และที่ต้องปรับปรุง โดยการเก็บข้อมูลจากประชากรคือสมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดน่าน แยกเป็นสมาชิกกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 90 ตัวอย่าง กรรมการ 56 ตัวอย่าง สมาชิกกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ จำนวน 63 ตัวอย่าง กรรมการ 47 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามปลายปิด (Close – Ended) รวมทั้งให้คณะกรรมการกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน แนวทางเสริมให้แข็งแกร่ง แนวทางแก้ไข ในการดำเนินงานกลุ่ม และสอบถามสมาชิกกลุ่มสตรีทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งได้ผลการเปรียบเทียบสรุปได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบการดำเนินงานของกลุ่มที่เข้มแข็งและที่ต้องปรับปรุง

ส่วนที่ 1 เปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิก

กลุ่มตัวอย่างสมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์ที่มีการดำเนินงานเข้มแข็งและประสบความสำเร็จ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 33 - 47 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 40.82 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรสแล้ว มีบุตรอยู่ในอุปการะครัวเรือนละ 2 คน มีรายได้จากการประกอบอาชีพอื่นนอกจากรายได้จากกลุ่ม เฉลี่ยต่ำกว่า 3,000 บาทต่อเดือน ใช้บริการสินเชื่อสูง มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มมานานกว่า 5 ปี และได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

ส่วนกลุ่มตัวอย่างสมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์ที่ไม่ประสบความสำเร็จ และต้องปรับปรุงพบว่า ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 33 – 47 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 42.50 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 สถานภาพสมรสแล้ว มีบุตรอยู่ในอุปการะครัวเรือนละ 2 คน มีรายได้จากการประกอบอาชีพอื่นนอกจากรายได้จากกลุ่ม เฉลี่ยต่ำกว่า 3,000 บาทต่อเดือน ใช้บริการสินเชื่อต่ำ มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่ม นานกว่า 1 ปี และได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

ส่วนที่ 2 ส่วนเปรียบเทียบปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่ม

2.1 เปรียบเทียบการดำเนินงานของกลุ่ม

ส่วนใหญ่กลุ่มที่เข้มแข็งมีที่ทำการของตนเองคิดเป็นร้อยละ 46.60 มีทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานระหว่าง 10,000 – 50,000 บาท มีการสะสมทุนสำรองเฉลี่ย 96,900 บาท ประชุมกรรมการและสมาชิก 1 – 5 ครั้งต่อปี มีการจัดทำบัญชี กำหนดระเบียบ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ หรือ วัสดุดิบให้แก่สมาชิก และรวบรวมผลผลิตสมาชิกออกจำหน่ายทุกกลุ่ม ส่วนใหญ่มีรายได้ของกลุ่มเฉลี่ยต่ำกว่า 50,000 บาทต่อปี ตลาดไม่ค่อยแน่นอน มีสถานที่เป็นศูนย์รวมของผลิตภัณฑ์สมาชิกทุกกลุ่ม มีร้านค้ากลุ่มร้อยละ 87.50

กลุ่มที่ต้องปรับปรุงส่วนใหญ่อาศัยผู้อื่นหรือเช่า คิดเป็นร้อยละ 61.70 มีทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานต่ำกว่า 10,000 บาท มีการสะสมทุนสำรองเฉลี่ย 10,943.75 บาท มีการประชุมกรรมการและสมาชิก 1-5 ครั้งต่อปี มีการจัดทำบัญชีและระเบียบของกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 87.23 มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และมีการรวบรวมผลผลิตของสมาชิกออกจำหน่ายคิดเป็นร้อยละ 44.68 และ 74.47 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 50,000 บาทต่อปี มีตลาดไม่แน่นอน มีสถานที่ที่เป็นศูนย์รวมผลิตภัณฑ์และร้านค้ากลุ่มน้อย คิดเป็นร้อยละ 14.89

2.2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสมาชิก

กลุ่มเข้มแข็งมีจำนวนสมาชิกเฉลี่ย 57.01 คน สมาชิกส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมการผลิตของกลุ่มโดยเฉลี่ยมากกว่า 70% ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 41.07 ใช้บริการธุรกิจของกลุ่มโดยเฉลี่ย 51 – 69% ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 60.71

ส่วนกลุ่มที่ต้องปรับปรุงมีจำนวนสมาชิกเฉลี่ย 29.71 คน ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมการผลิตของกลุ่ม 51 – 69% ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 55.32 ใช้บริการทางธุรกิจของกลุ่มโดยเฉลี่ยต่อปีน้อยกว่า 50% คิดเป็นร้อยละ 48.94

2.3 เปรียบเทียบผลประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

กลุ่มเข้มแข็งมีการจ่ายเงินปันผลเฉลี่ย 20.05% มีการออมทรัพย์ในกลุ่ม ร้อยละ 87.50 จัดหาทุนให้สมาชิกกู้ยืม ร้อยละ 89.29 ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาฝีมือและรูปแบบผลิตภัณฑ์ ร้อยละ 87.50 ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลเฉลี่ย 162,160 บาทต่อปี รายได้ที่ได้รับจากกลุ่มเฉลี่ยต่ำกว่า 10,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 55.36

กลุ่มที่ต้องปรับปรุงมีการจ่ายเงินผลเฉลี่ย 20.18% มีการออมทรัพย์ในกลุ่มร้อยละ 46.81 จัดหาทุนให้สมาชิกกู้ยืมร้อยละ 46.81 ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาฝีมือและรูปแบบผลิตภัณฑ์ร้อยละ 80.85 ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลเฉลี่ย 36,346.15 บาทต่อปี มีรายได้จากกลุ่มเฉลี่ยต่ำกว่า 10,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 74.47

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสมาชิก

ปัญหาในการดำเนินงาน

การศึกษาพบว่ากลุ่มเข้มแข็งหรือกลุ่มที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาใหญ่คือ ราคาผลิตภัณฑ์ไม่แน่นอน และตลาดค่อนข้างจำกัด รองลงมาเห็นว่าบริการแนะนำดูแลเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ทั่วถึงหรือไม่สม่ำเสมอ ขาดสถานที่ในการทำการผลิตผลิตภัณฑ์ ขาดความรู้ด้านหลักวิชาการ หรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ รวมถึงขาดเงินทุนและแหล่งสินเชื่อ ตามลำดับ

กลุ่มที่ต้องปรับปรุงพบว่า ส่วนใหญ่ ประสบปัญหาเรื่องสถานที่ในการทำการผลิตผลิตภัณฑ์ รองลงมาคือขาดความรู้ด้านหลักวิชาการ หรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ราคาผลิตภัณฑ์ไม่แน่นอน ตลาดค่อนข้างจำกัด ขาดเงินทุน แหล่งสินเชื่อ และบริการแนะนำดูแลเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่ ไม่ทั่วถึงหรือไม่สม่ำเสมอ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

การศึกษาพบว่ากลุ่มเข้มแข็งส่วนใหญ่ เสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ด้านการตลาดและการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้กว้างขวาง รองลงมาคือต้องการให้ช่วยจัดหาแหล่งเงินทุนและสินเชื่อให้กับกลุ่ม ให้การสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิต ให้ความรู้ด้านหลักวิชาการในการดำเนินงาน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และให้เจ้าหน้าที่มาให้บริการแนะนำเอาใจใส่ดูแลอย่างสม่ำเสมอ

กลุ่มที่ต้องปรับปรุงพบว่า ส่วนใหญ่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในความรู้ด้านตลาดและการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้กว้างขวาง รองลงมาเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ด้านวิชาการในการดำเนินงาน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และให้เจ้าหน้าที่มาให้บริการแนะนำเอาใจใส่ ดูแลอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ

อภิปรายผล

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบการดำเนินงานของกลุ่มสตรีสหกรณ์ระหว่างกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ และกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จในจังหวัดน่าน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างกันระหว่างทั้งสองกลุ่ม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

เปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลของสมาชิก

สมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์ทั้งสองกลุ่ม ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 33 – 47 ปี จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สมรสแล้ว มีบุตรอยู่ในความอุปการะครัวเรือนละ 2 คน จำนวนแรงงานในครัวเรือนส่วนใหญ่มี 2 คน และมีรายได้อื่นๆ ที่ไม่รวมรายได้ที่เกิดจากกลุ่มสตรีสหกรณ์ต่ำกว่า 3,000 บาทต่อเดือน พบข้อแตกต่างที่สำคัญคือ กลุ่มที่เข้มแข็งส่วนใหญ่ มีระยะเวลาเป็นสมาชิกมากกว่า 5 ปี แต่กลุ่มที่ต้องปรับปรุง มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1 ปี ทั้งสองกลุ่มได้รับการสนับสนุนเข้าร่วมกิจกรรมจากครอบครัว ดังนั้นระยะเวลาการเป็นสมาชิกมีผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม และกลุ่มที่เข้มแข็ง สมาชิกใช้บริการสินเชื่อมากกว่ากลุ่มที่ต้องปรับปรุง เนื่องจากอยู่ในระหว่างขยายฐานการผลิตของกลุ่ม

เปรียบเทียบด้านการดำเนินงานของกลุ่ม

กลุ่มเข้มแข็ง ส่วนใหญ่มีที่ทำกาารเป็นของตนเอง มีทุนหมุนเวียนอยู่ระหว่าง 10,000 – 50,000 บาท มีเงินสำรองเฉลี่ย 96,9000 บาท ส่วนใหญ่มีสถานที่ที่เป็นศูนย์รวมผลิตภัณฑ์กลุ่ม และมีร้านค้ากลุ่ม

กลุ่มต้องปรับปรุงส่วนใหญ่อาศัยหรือเช่าผู้อื่นเป็นที่ทำการ มีทุนหมุนเวียนเฉลี่ยต่ำกว่า 10,000 บาท มีเงินสำรองเฉลี่ย 10,943.75 บาท ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มเข้มแข็ง และส่วนใหญ่ไม่มีสถานที่เป็นศูนย์รวมและร้านค้ากลุ่ม

จะเห็นได้ว่ากลุ่มเข้มแข็ง มีทุนหมุนเวียนและเงินสำรองสูงกว่ากลุ่มที่ต้องปรับปรุง ดังนั้นกลุ่มที่ต้องปรับปรุงต้องเร่งการระดมทุนโดยการออมทรัพย์ในกลุ่มมากขึ้น

เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสมาชิก

กลุ่มเข้มแข็งมีจำนวนสมาชิกเฉลี่ย 57 คน ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมการผลิตเฉลี่ยต่อปีสูงกว่า 70% และใช้บริการทางธุรกิจกับกลุ่มอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ส่วนกลุ่มที่ต้องปรับปรุงมีจำนวนสมาชิกเฉลี่ย 30 คน ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับปานกลาง และใช้บริการทางธุรกิจกับกลุ่มน้อย

ดังนั้น ควรเพิ่มจำนวนสมาชิกของกลุ่มต้องปรับปรุง และสนับสนุนให้สมาชิกเข้าร่วมทำกิจกรรมการผลิต และใช้บริการทางธุรกิจของกลุ่มให้มากขึ้น

เปรียบเทียบผลประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

กลุ่มเข้มแข็งมีการจ่ายเงินปันผลในอัตราใกล้เคียงกับกลุ่มที่ต้องปรับปรุงแต่มีการออมทรัพย์ การจัดหาทุนให้สมาชิกกู้ยืม และได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลสูงกว่ากลุ่มที่ต้องปรับปรุง

กลุ่มทั้งสองมีการอบรมเพื่อพัฒนาฝีมือและรูปแบบผลิตภัณฑ์ในระดับใกล้เคียงกัน มีรายได้ที่ได้รับจากกลุ่ม เฉลี่ยต่ำกว่า 10,000 บาทต่อปี

ดังนั้นกลุ่มที่ต้องปรับปรุงต้องเพิ่มการออมทรัพย์ในกลุ่มให้มากขึ้น และขยายการให้บริการธุรกิจสินเชื่อ รวมทั้งให้ความร่วมมือ และประสานงานกับหน่วยงานของภาครัฐให้มากขึ้น

เปรียบเทียบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสมาชิก

ด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ของสมาชิกกลุ่มเข้มแข็งส่วนใหญ่ คือ ราคาผลิตภัณฑ์ไม่แน่นอนและตลาดจำกัด เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ส่วนกลุ่มที่ต้องปรับปรุงเห็นว่าการขาดสถานที่ในการทำการผลิตผลิตภัณฑ์เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ดังนั้น จะเห็นได้ว่าปัญหาเร่งด่วนที่ต้องช่วยเหลือกลุ่มเข้มแข็งคือการจัดหาตลาดเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และต้องช่วยด้านงบประมาณ จัดหาสถานที่ทำการผลิตผลิตภัณฑ์ให้แก่กลุ่มที่ต้องปรับปรุง

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสมาชิก

สมาชิกทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่าหน่วยงานของรัฐควรให้ความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมด้านการตลาดและการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้กว้างขวาง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานว่า การดำเนินงานของกลุ่มสตรีสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จใน ในจังหวัดคน่านมีความแตกต่างกัน

ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่มสตรีสหกรณ์ดังนี้

1. กลุ่มสตรีสหกรณ์ ควรมีที่ทำการกลุ่ม เพราะจะเป็นศูนย์รวมในทุก ๆ ด้านของกลุ่ม เช่น การบริหารจัดการกองทุน การผลิตและการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ตลอดจนเป็นที่แสดงสินค้าผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของกลุ่ม เพื่อให้บุคคลภายนอกได้เห็นว่ามีการรวมกลุ่มอย่างเป็นรูปธรรม
2. กลุ่มควรมีทุนหมุนเวียนในกลุ่มอย่างเพียงพอ โดยการระดมทุนทั้งภายในและภายนอก เช่น การออมทรัพย์ภายในกลุ่ม และการกู้ยืมหรือขอรับการสนับสนุนด้านเงินจากภายนอก
3. เมื่อมีกำไรกลุ่มควรจัดสรรเป็นเงินสำรองของกลุ่มส่วนหนึ่งเพื่อเป็นทุนสำรองเอาไว้ใช้ในกรณีดำเนินงานขาดทุน
4. กลุ่มควรมีการจัดทำบัญชีตามแบบที่รับรองทั่วไปของผู้ตรวจบัญชี เพราะการจัดทำบัญชีเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินธุรกิจทุกประเภท เพราะสามารถตรวจสอบฐานะทางการเงินและความมั่นคงของกลุ่มได้
5. กลุ่มควรกำหนดระเบียบต่าง ๆ ขึ้น เพราะระเบียบจะเป็นตัวกำหนดทิศทางการดำเนินงานของกลุ่ม
6. กลุ่มควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์และวัตถุดิบที่จำเป็นในการผลิต มาจำหน่ายให้แก่สมาชิก เนื่องจากการรวมกันซื้อในลักษณะกลุ่ม และซื้อจำนวนมากจะได้ราคาถูก เป็นการลดต้นทุนการผลิต
7. สมาชิกกลุ่มควรมีส่วนร่วมในทุก ๆ กิจกรรมของกลุ่ม
8. กลุ่มควรใช้หลักการสหกรณ์ในการบริหารจัดการกลุ่ม
9. กลุ่มควรสร้างเครือข่ายระดับอำเภอ จังหวัด และเป็นสหกรณ์สตรีระดับจังหวัดในอนาคต
10. กลุ่มต้องสร้างเอกลักษณ์ในการผลิตของตนเอง ตลอดจนรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษ์ธรรมชาติ
11. กลุ่มต้องผลิตสินค้าที่ได้มาตรฐานและมีการผลิตอย่างต่อเนื่อง
12. กลุ่มต้องเลือกผู้นำกลุ่มที่มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ และมีความเสียสละ

13. กลุ่มต้องรู้จักการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม และรู้จักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์กลุ่ม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงบทบาทของสหกรณ์ในท้องถิ่นที่กลุ่มสตรีสังกัดอยู่ว่ามีบทบาทต่อกลุ่มสตรีสหกรณ์อย่างไรบ้าง
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการตลาด ของผลิตภัณฑ์กลุ่มสตรีสหกรณ์
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบการผลิตผลิตภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ ของกลุ่มสตรีสหกรณ์
4. ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มสตรีสหกรณ์ โดยยึดหลักการสหกรณ์กับการบริหารแบบอื่น ๆ